

FORSKRIFT OM UTSLIPP AV AVLØPSVANN FRA MINDRE AVLØPSANLEGG FOR BOLIG OG FRITIDSBEBYGGELSE I SØR-FRON KOMMUNE

Innhold

§ 1. Virkeområde.....	2
§ 2. Definisjoner.....	2
§ 3. Krav om tillatelse.....	2
§ 4. Søknad om tillatelse.....	2
§ 5. Behandling av søknad	2
§ 6. Avløpsnett.....	3
§ 7. Rensekrav	3
§ 8. Godkjente renseløsninger for bolig- og fritidsbebyggelse.....	3
<i>§ 8.1 Løsninger uten innlagt vann som krever kommunal godkjenning, gjelder kun for fritidsboliger. ....</i>	<i>7</i>
§ 9. Krav til prosjektering og utførelse	7
§ 10. Krav til anleggsdokumentasjon i forbindelse med søknad om utslippstillatelse	8
§ 11. Dokumentasjon av renseseffekt	8
§ 12. Krav til drift	8
§ 13. Anleggseiers plikter	9
§ 14. Oppmalt matavfall	9
§ 15. Avløp til gjødselkjeller i fjøs	9
§ 16. Tilsyn	9
§ 17. Gebyr for saksbehandling	9
§ 18. Endring og omgjøring av tillatelse.....	9
§ 19. Eksisterende utslipp	10
§ 20. Utrekning av avgift.....	10
§ 21. Ikrafttreden.....	10

§ 1. Virkeområde

Denne lokale forskrifta er utarbeidet i medhold av § 12-6 i Forskrift om begrensning av forurensning, og gjelder utslipp av sanitært avløpsvann i Sør-Fron kommune fra bolighus, hytter, turistbedrifter og lignende virksomheter. Forskrifta erstatter §§ 12-7 til 12-13 i Forskrift om begrensning av forurensning.

For virksomhet som kun slipper ut gråvann, gjelder forskrifta bare dersom det er innlagt vann. Dersom det er utslipp av svartvann (klosettavløp) til tett tank og/eller spredegrøft gjelder forskriften uansett.

Forskrifta gjelder for utslipp mindre enn 50 PE.

§ 2. Definisjoner

Med innlagt vann menes:

- Vann fra vannverk, brønn, cisterneanlegg eller lignende som gjennom ledning er ført innendørs.
- Oppfylling av tank ved hjelp av regnvann fra taknedløp eller med hageslange, som blir distribuert via innvendig røropplegg, oppfattes som innlagt vann dersom tanken er over 25 liter.
- Cisterneanlegg med tank inntil 25 liter regnes ikke som innlagt vann. Tank under 25 liter må fylles manuelt.
Utslagsvask med bortledning av vann i slike anlegg er godkjent uten søknad. Vannet skal ledes til steinsatt kum eller egne jordmasser, eller bæres ut.

§ 3. Krav om tillatelse

Tilsvarende som § 12-3 i Forskrift om begrensning av forurensning. Ingen kan etablere nye utslipp, eller øke vesentlig eksisterende utslipp, uten at det er gitt tillatelse i henhold til § 12-5 i denne forskrifta. Som vesentlig økning regnes blant annet innlegging av vann eller installering av vannklosett/dusj i bygninger som tidligere ikke har hatt det. Rehabilitering av eksisterende anlegg er også søknadspliktig.

§ 4. Søknad om tillatelse

Tilsvarende som § 12-4 i Forskrift om begrensning av forurensning.

§ 5. Behandling av søknad

Tilsvarende som § 12-5 i Forskrift om begrensning av forurensning.

§ 6. Avløpsnett

Tilsvarende som § 12-7 i Forskrift om begrensning av forurensning.

§ 7. Rensekrav

Alle avløpsanlegg som omfattes av denne forskrift skal som angitt i § 12-8 i Forskrift om begrensning av forurensning i gjennomsnitt over året ha renseseffekt for Tot-P og BOF₅ på minimum 90 %. For små anlegg kan det være vanskelig å ta ut representative innløpsprøver. Det kreves uansett utløpskonsentrasjoner på mindre enn 1 mg/l fosfor og mindre enn 20 mg/l BOF₅.

§ 8. Godkjente renseløsninger for bolig- og fritidsbebyggelse

VA/Miljø-blad nr. 100: «Avløp i spredt bebyggelse, valg av løsning» fra 2018 er lagt til grunn for «forhåndsgodkjente» løsninger:

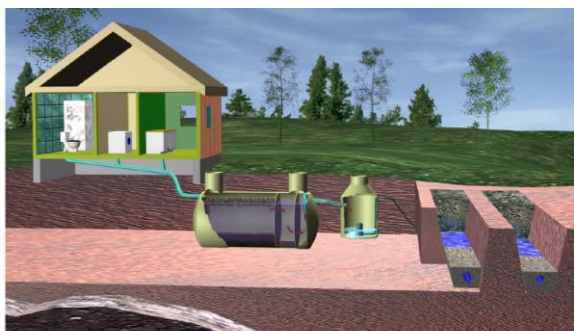
Generelt gjelder:

- Tilknytning til offentlig avløpsnett skal så langt det er mulig prioriteres foran andre løsninger.
- Det skal tilstrebes å etablere fellesanlegg der flere hytter ligger i klynge.
- Bunn av tanken skal ligge mindre enn 6m under terrengnivå på oppstillingsplass for tømmebil.
- Ansvarlig prosjekterende skal planlegge egnet adkomst og oppstillingsplass for tømmebil og dokumentere dette i søknaden.

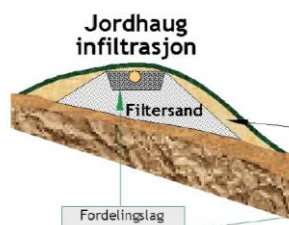
Prioritet 1:

Lukka infiltrasjonsanlegg (Utføres i henhold til VA/Miljø-blad nr. 59)

I et infiltrasjonsanlegg renses vannet når det trenger ned i grunnen og ned til grunnvannet. Vannet filtreres gjennom jordmasser der avløpsvannet renses via mekaniske, kjemiske og biologiske prosesser. Etablering av infiltrasjonsanlegg forutsetter selvdrenerende jordmasser med høy nok evne til å holde tilbake aktuelle forurensningsstoffer. Infiltrasjonsfilteret kan også bygges opp som et jordhaugfilter.

Prinsippkisse av grunt infiltrasjonsanlegg. Vannet renner fra bolig/hytte til slamavskiller og videre til pumpekum for støtbelastning ut i infiltrasjonsgrofter etablert i stedlige masser.

Prinsippkisse av jordhauginfiltrasjon med skissering av infiltrasjonsfilterets plassering i jordprofil

Følgende vilkår gjelder for lukka infiltrasjonsanlegg:

- Slamavskiller plasseres maksimum 30m fra veg.
- Kan kombineres med biologisk forbehandling før infiltrasjon ved begrenset tilgjengelig spredeareal eller løsmasser.

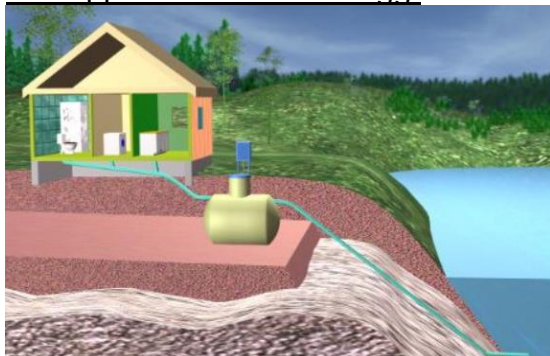
Der godkjent foretak har dokumentert at forholdene ikke ligger til rette for infiltrasjon, kan følgende avløpsløsninger benyttes (valgfritt alternativ):

Alternativ 1:

Minirensanlegg (Utføres i henhold til VA/Miljø-blad nr. 52)

Minirensanlegg er i prinsippet en nedskalert utgave av store konvensjonelle rensanlegg. Minirensanlegg kan plasseres i kjeller, garasje eller graves ned i bakken med eller uten overbygg. Hovedtyper av minirensanlegg er kjemisk/biologisk, biologisk og kjemisk.

Prinsipp for minirensanlegg:

Følgende vilkår gjelder for minirensanlegg:

- Utslipp fra minirensanlegg skal være i samsvar med § 12-11 i Forskrift om begrenning av forurensning.
- Skal plasseres maksimum 30m fra veg.
- Må oppfylle krav i NS-EN 12566-3

Alternativ 2:

Våtmarksfilter (Utføres i henhold til VA/Miljø-blad nr. 49)

Et filterbedanlegg består av slamavskiller, pumpekum (støtbelaster), biofilter (forfilter), fosforfilter (basseng), utløpskum og utløpsledning til vann/vassdrag eller infiltrasjonsfilter.

Kan være velegnet for større fellesanlegg i hytteområder i fjellet og for turistbedrifter. På grunn av den lange oppholdstiden i anlegget oppnås en stabil kvalitet på utløpsvannet selv om det er store variasjoner i belastning fra dag til dag.

Prinsippskisse av et filterbedanlegg.

Følgende vilkår gjelder for våtmarksfilter:

- Slamavskiller plasseres maksimum 30m fra veg.

Alternativ 3 - Kildeseparert avløp:

Prioritet 1

Tett tank for svartvann (Må tilfredsstille kravene i NS 1545)
i kombinasjon med

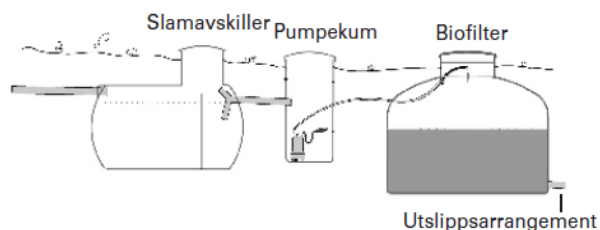
Biologisk filter for gråvann (Utføres i henhold til VA/Miljø-blad nr. 60).

Et eget renseanlegg for gråvann forutsetter en separat toalettløsning, f.eks. biologisk toalett eller lavtspykende toalett til tett tank. Gråvannrensning med biofilter består av slamavskilling i en vanlig slamavskiller (**alternativt i en filterpose for hytter**), og en filterkum/infiltrasjonsgrøft for videre rensing av avløpsvannet.

Følgende vilkår må oppfylles for tett tank:

- For fritidsbolig: Ved bruk av tett tank skal det brukes lavtspykende toalett, som forbruker maksimum 0,5 liter pr. nedspyling. Tanken skal være minimum 2m³. Uten helårsveg skal tanken være minimum 3m³.
- For bolighus og andre tilfeller stilles det krav om at tanken skal være minimum 6m³.
- Det skal monteres alarm som varsler om behov for tømming i god tid.
- Skal plasseres maksimum 30m fra veg og tømmes årlig.

Prinsipp for biologisk filter for gråvann:

Følgende vilkår må oppfylles for biologiske filter:

- Slamavskiller plasseres maksimum 30m fra veg.

Prioritet 2

Biotank med filterpose for svartvann

i kombinasjon med

Biologisk filter for gråvann (Utføres i henhold til VA/Miljø-blad nr. 60).

Et eget renseanlegg for gråvann forutsetter en separat toalettløsning, f.eks. biologisk toalett eller lavtspylende toalett til tett tank. Gråvannrensning med biofilter består av slamavskilling i en vanlig slamavskiller (alternativt i en filterpose for hytter), og en filterkum/infiltrasjonsgrøft for videre rensing av avløpsvannet.

Følgende vilkår må oppfylles for Biotank med filterpose:

1. Ved hjelp av infiltrometer må en fagmann sikre at den hydrauliske ledningsevnen i grunnen er tilstrekkelig for den aktuelle belastningen.
2. Utforming av infiltrasjonsgrøft og valg av grøftelengde utføres etter anvisning fra leverandør.

Følgende vilkår må oppfylles for biologiske filter:

- Slamavskiller plasseres maksimum 30m fra veg.

Prioritet 3

Forbrenningstolett for svartvann

i kombinasjon med

Biologisk filter for gråvann (Utføres i henhold til VA/Miljø-blad nr. 60).

Et eget renseanlegg for gråvann forutsetter en separat toalettløsning, f.eks. biologisk toalett eller lavtspylende toalett til tett tank. Gråvannrensning med biofilter består av slamavskilling i en vanlig slamavskiller (alternativt i en filterpose for hytter), og en filterkum/infiltrasjonsgrøft for videre rensing av avløpsvannet.

Følgende vilkår må oppfylles for biologiske filter:

- Slamavskiller plasseres maksimum 30m fra veg.

§ 8.1 Løsninger uten innlagt vann som krever kommunal godkjenning, gjelder kun for fritidsboliger.

Alternativ 1:

Tett tank for svartvann (Må tilfredsstillte kravene i NS 1545)

Følgende vilkår må oppfylles for tett tank:

- Ved bruk av tett tank skal det brukes lavtspylende toalett, som forbruker maksimum 0,5 liter pr. nedspyling. Tanken skal være minimum 2m³. Uten helårsveg skal tanken være minimum 3m³.
- Det skal monteres alarm som varsler om behov for tømning i god tid.

Skal plasseres maksimum 30m fra veg og tømmes årlig.

Alternativ 2:

Biotank med filterpose for svartvann

Følgende vilkår må oppfylles for Biotank med filterpose:

1. Ved hjelp av infiltrometer må en fagmann sikre at den hydrauliske ledningsevnen i grunnen er tilstrekkelig for den aktuelle belastningen.
2. Utforming av infiltrasjonsgrøft og valg av grøftelengde utføres etter anvisning fra leverandør.

Alternativ 3:

Biologiske, avløpsfrie toaletter.

Bruk av utedo, biodo, forbrenningstoalett eller annen type tørrklosett krever ikke utslippstillatelse men:

- Det må tas hensyn til drikkevannskilden
- Det må tegnes inn i situasjonskart med kartreferanser
- Det skal sendes melding til Sør-Fron kommune i forhold til forurensningsloven. Etablering av utedo kan være søknadspliktig iht. plan og bygningsloven.

§ 9. Krav til prosjektering og utførelse

Som grunnlag for prosjektering av avløpsanlegg med utslipp til stedlige masser skal det utføres grunnundersøkelser for å vurdere infiltrasjonskapasitet, hydraulisk kapasitet, løsmassenes renseevne og risiko for forurensning.

Alle avløpsanlegg skal prosjekteres og utføres i henhold til NKF og NORVARs VA/Miljø-blad der dette finnes. Dersom VA/Miljø-blad ikke foreligger for den aktuelle anleggstype, skal anlegget prosjekteres og utføres etter anerkjent bransjenorm og i tråd med gjeldende standarder.

Prosjektering og anleggsutførelse skal utføres av foretak med nødvendig VA-teknisk kompetanse.

§ 10. Krav til anleggsdokumentasjon i forbindelse med søknad om utslippstillatelse

Ved søknad om utslipp skal dokumentasjon på at anlegget prosjekteres og utføres i henhold til NKF og NORVARs VA/Miljø-blad vedlegges søknad. Prosjektering og dokumentasjon skal utføres av nøytrale fagkyndige.

For følgende anleggstyper skal kopi av drifts- og vedlikeholdsavtale vedlegges søknad:

- Minirenseanlegg
- Biologisk filter

Drifts- og vedlikeholdsavtale skal tilfredsstillende krav i § 12.

§ 11. Dokumentasjon av renseseffekt

Alle avløpsanlegg skal overholde renskrav, som er definert i § 7. For minirenseanlegg og biologisk filter kan det kreves stikkprøver av kommunen.

§ 12. Krav til drift

Eieren av anlegg er ansvarlig for at det drives og vedlikeholdes slik at alle krav følges.

Slamavskillere for sortvann og/eller gråvann for boligbebyggelse skal tømmes for slam min. hvert andre år. For fritidsbebyggelse skal tømning foretas min. hvert fjerde år. Minirenseanlegg og tette tanker skal tømmes hvert år. Avgift beregnes etter § 20.

Service skal utføres i henhold til skriftlig drifts- og vedlikeholdsavtale ved følgende tidsintervaller for nevnte anleggstyper:

- Minirenseanlegg: 2 ganger/år.
- Biologisk filter: Hytter: 1 gang/år – Bolighus: 2 ganger/år

Drifts- og vedlikeholdsavtale skal minimum omfatte nødvendige punkter spesifisert i NKF og NORVARs VA/Miljø-blad for den aktuelle anleggstype.

Service skal utføres av representant for anleggsleverandør/produsent eller annet kvalifisert foretak. Kommunen kan kreve å få framlagt dokumentasjon på at person/foretak som utfører service har nødvendig teknisk kompetanse.

Den som utfører service skal innen 1. mars påfølgende år sende inn årsrapport til kommunen. Årsrapporten skal minimum inneholde følgende:

- Kort beskrivelse av anlegget.
- Omtale av driftsforholdene forrige år, med spesiell vekt på eventuelle driftsproblemer.
- Resultater fra eventuelle vannanalyser med beregning av renseeffekter.

§ 13. Anleggseiers plikter

Anleggseier skal sørge for at tanker som skal tømmes eller inspiseres er lett tilgjengelige, og de må ha lokk som ikke kan åpnes av mindreårige. Kumlokk skal være utildekket og lett tilgjengelige for åpning og kontroll. Det må ikke settes opp gjerder, murer og lignende som gjør det vanskelig å komme til med utstyr for tømming.

§ 14. Oppmalt matavfall

Det er ikke tillatt å montere avfallskvern til røropplegg som er knytta til private avløpsanlegg.

§ 15. Avløp til gjødselkjeller i fjøs

Det er etter anbefalinger fra Mattilsynet ikke tillatt å føre toalettavløp (svartvann) til gjødselkjeller.

§ 16. Tilsyn

Sør-Fron kommune fører tilsyn med at krav stilt i denne forskrift blir overholdt.

§ 17. Gebyr for saksbehandling

Gebyrregulativ for saksbehandling og kontroll etter denne forskrift blir fastsatt av kommunestyret.

§ 18. Endring og omgjøring av tillatelse

Tilsvarende som § 12-14 i Forskrift om begrenset av forurensning.

Kommentar:

Dersom området senere blir dekket av kommunalt avløpsanlegg, kan kommunen gi pålegg om tilkøpling når vilkårene i Plan- og bygningsloven for pålegg er oppfylt, jfr. §66 nr.2, 2. og 3. ledd.

§ 19. Eksisterende utslipp

Tillatelser til utslipp av sanitært avløpsvann gitt i medhold av Forurensningsloven og tilhørende forskrifter før 1.1.2007, eller utslipp som det på tidspunktet for etablering ikke var krav om tillatelse til, er gyldige inntil disse eventuelt oppheves i enkeltvedtak i medhold av forurensningsloven § 18.

§ 20. Utrekning av avgift

Sør-Fron kommune fastsetter årlig avgift for tømning av anlegg. Denne er oppgitt i eget gebyrregulativ.

For nye abonnenter blir årsavgifta regna fra og med den 1. i måneden etter at anlegget er satt i drift. Tilsvarende blir årsavgifta regna fram til siste dag i den måneden anlegget blir satt ut av drift.

Kommunen kan etter søknad gi fritak i årsavgift for helårsbolig som står ubebodd sammenhengende i minst 1 år. Helårsbolig som benyttes 1-90 døgn/år kan etter søknad betale avgift som for fritidsbolig.

§ 21. Ikrafttreden

Forskrifta trer i kraft xx. xx 2019